

คู่มือการปฏิบัติงาน
กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

นางกัญยรัตน์ ศรีเนตร
ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงาน กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ฉบับนี้ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานกลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีระบบ ครบคลุมและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ มีรายละเอียดของมาตรฐานการปฏิบัติงาน ขอบข่ายภารกิจกลุ่มงาน ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติผลสำเร็จที่คาดหวัง กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวทาง การนิเทศเพื่อส่งเสริมสถานศึกษาให้ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ขอขอบคุณ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วม ในการจัดทำเอกสารเล่มนี้ให้สมบูรณ์

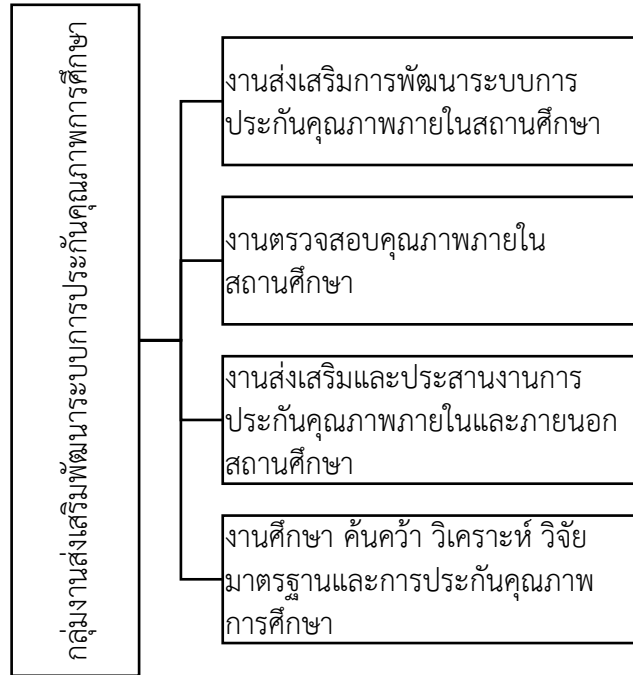
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการไม่มากก็น้อย

กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายภารกิจกลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่รายบุคคล

นางกันยารัตน์ ศรีเนตร นางสาวนงเยาว์ ทองกำเนิด และนางสาวมธุรส ป้องความดี ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีหน้าที่

๑. งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
๒. งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา
๓. งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา
๔. งานการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

๑. งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑.๑ ศึกษาระบบหลักเกณฑ์ วิธีการ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตลอดจนกฎเกณฑ์ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ ศึกษา คำนวณว่าหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับกรจัดทำมาตรฐานการศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาชาติและระดับ เขตพื้นที่การศึกษา

๑.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ และการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากร ทุกคน

๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานระดับสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการแปลผลและตัดสินการผ่านมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน

๑.๕ ร่วมกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา

๑.๖ ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัด สร้าง ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมีหลักการและแนวคิดอยู่บนพื้นฐานการปรับปรุงพัฒนา

๑.๗ นิเทศ ติดตาม การจัด สร้าง พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีความสามารถในการจัด สร้าง ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

๔. ประกาศส านักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

๕. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๖๑

๒. งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๒.๑ จัดทำระบบการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒ นิเทศสถานศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการประเมินตนเอง

๒.๓ ร่วมกับสถานศึกษาวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อหาจุดพัฒนาและนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์

๒.๔ จัดตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์
อย่างเป็นระบบ

๒.๕ จัดตั้งคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตรวจสอบ วิเคราะห์ผลการประเมิน
คุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนา การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

๒.๖ จัดทำระบบสารสนเทศผลการประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษา

๒.๗ จัดทำเอกสารเผยแพร่ตัวอย่างสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การ ประเมินมาตรฐานจากคณะกรรมการ
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๘ นิเทศ ติดตาม กำกับ สถานศึกษาทุกแห่งให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษาทุกแห่งในเขตพื้นที่การศึกษาได้รับการตรวจสอบคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ทั้งโดย
วิธีการประเมินตนเองและจากคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๓. งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา

ขออนตอนและแนวการปฏิบัติ

๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินตนเองและจัดทำ รายงานการประเมินตนเองของ
สถานศึกษา

๓.๒ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงาน การประเมินตนเองของสถานศึกษา

๓.๓ ประสานงานกับสถานศึกษาที่มีความพร้อมรับการประเมินภายนอกเพื่อเสนอรายชื่อสถานศึกษา
ต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

๓.๔ ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (สมศ.) เมื่อ
กำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

๓.๕ ประสาน ติดตาม ผลการประเมินภายนอกเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ลงวันที่ ๖ สิงหาคม
พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

๔. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกัน
คุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

๕. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๖๑

๔. งานการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๔.๑ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษาของแต่ละหน่วยงาน

๔.๒ ส่งเสริม สนับสนุน และหรือร่วมกับสถานศึกษาดำเนินการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

๔.๓ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษานำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๔.๔ รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๔.๕ นิเทศ ติดตาม การวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษาทุกแห่งนำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

๔. ประกาศส านักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการด าเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

๕. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๖๑

แนวทางการนิเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ในการนิเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จ าเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการบริหารจัดการโดยใช้ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสถานศึกษาให้ด าเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการหรือรูปแบบการนิเทศ

๑. หลักการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการปฏิบัติงานตามปกติของสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งของสถานศึกษา การด าเนินงานทุกส่วนล้วนเป็นการปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจ

ให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ในการส่งบุตรหลานมาเรียน ที่สถานศึกษาว่าสามารถสร้างเยาวชนให้เป็นคนที่มีคุณภาพตามนโยบายของรัฐบาล

กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา ๒๕๖๑ ระบุว่า ข้อ ๓ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่ง จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับ ดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี และให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ใน การให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๔ เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ ๓ แล้วให้หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา จัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการ ประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ ซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงาน (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก ให้สำนักงานดำเนินการประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าวพร้อมข้อเสนอแนะ ให้แก่สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้ สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางใน การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

๒. ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพภายในที่มีมาตรฐาน โดยยึดแนวทางจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ดังนี้

๑) กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑ ก หน้า ๓ - ๕ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๒) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามประกาศ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่พิเศษ ๒๓๕ ง หน้า ๔ - ๕ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

๓) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๔/ว๑๐๑๐ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

๔) ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

๕) แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ของสำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ.๒๕๖๑

ทั้งนี้ หลักการเบื้องต้นของการดำเนินการประกัน ควรยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด โดยอาจจะมีแนวทางการดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. การสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา

๒. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประเด็นพิจารณา และค่าเป้าหมาย

๓. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๔. จัดระบบบริหารจัดการสถานศึกษา

๕. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๖. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๗. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๘. จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR) ที่สะท้อนการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

๙. มีการนำข้อมูลจาก SAR วางแผนเพื่อปรับมาตรฐาน/แผนพัฒนาการจัดการศึกษาในปีถัดไป

๒.๑ การสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ในการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพศึกษานั้น ประเด็นแรกที่เป็นความสำคัญสูงสุด คือ การสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามหลักการและแนวทางดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน ซึ่งจากกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ให้หลักการและแนวทางดำเนินการตามระบบประกันภายใน ไว้ดังนี้

๑. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย

๒. การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา

๓. การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น

๔. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถว่าจ้าง หรือขอให้บุคคลอื่น ๆ ดำเนินการแทนได้

๕. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับ และนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๒ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อาจดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. กำหนดคณะทำงานรับผิดชอบ ดูแล กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยภายในและภายนอกของสถานศึกษาได้ทุกปี

๒. วิเคราะห์พระบรมราโชบายด้านการศึกษา นโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานอื่น ๆ ที่สถานศึกษาเกี่ยวข้องอีก เช่น โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนประชารัฐ ฯลฯ ความต้องการของสังคม ชุมชน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการเมืองรวมทั้งแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น และบริบทของสถานศึกษา

๓. นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ในข้อ ๒ มาจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มคน ซึ่งเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเป็นเป้าหมายในการดำเนินงานทุกส่วนของสถานศึกษาเพื่อพาไปสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

๔. ประชาพิจารณ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม

๕. ปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา โดยนำข้อเสนอแนะจากการประชาพิจารณ์ มาปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

๖. ขอความเห็นชอบมาตรฐานการศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษา

๗. ประกาศมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ และนำไปเป็นเป้าหมาย และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และสถานศึกษา หลังจากได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

๘. กำหนดประเด็นการพิจารณาของแต่ละมาตรฐาน และค่าเป้าหมายสำหรับแต่ละมาตรฐานการศึกษา ตั้งแต่ต้นปีการศึกษาทุกปีการศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกคนยึดถือเป็นเป้าหมายของการดำเนินงานที่รับผิดชอบ ให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งค่าเป้าหมายสำหรับแต่ละมาตรฐานการศึกษา เกิดจากการร่วมกันศึกษาผลการดำเนินงานจากอดีตของสถานศึกษา แล้วกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานสำหรับปีการศึกษาปัจจุบัน ทุกมาตรฐานการศึกษา และขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วจึงประกาศให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติโดยจัดทำเอกสารมาตรฐานการศึกษาเป็นรูปเล่ม ส่วนค่าเป้าหมายจัดเป็นเอกสารที่สถานศึกษาประกาศเป็นปี ๆ ไป ไม่ควรเอาค่าเป้าหมายไว้รวมเล่มกับมาตรฐานการศึกษา เนื่องจากมาตรฐานการศึกษาเมื่อประกาศใช้แล้ว อาจจะใช้ได้หลายปี ส่วนค่าเป้าหมายสถานศึกษาจะประกาศเป็นเป้าหมายการดำเนินงานทุกปี

๒.๓ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อาจจะดำเนินการ ดังนี้

๑. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายใน (Man ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน Money ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนการทำงาน Material ได้แก่ อาคารสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุสนับสนุน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ Management การบริหารจัดการคุณภาพ) และวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก เช่น นโยบาย ระเบียบ กฎกระทรวง ของหน่วยงานต้นสังกัด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการเมือง ซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษา

จำเป็นต้องตอบสนองรับการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง และชุมชนอยู่เสมอ

๒. กำหนดกิจกรรมในการตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา โดยเรียงภารกิจจากภารกิจที่สำคัญที่สุด และรองลงมา ถ้าสามารถตอบสนองได้ทั้งหมดก็ควรตอบสนองทั้งหมด

๓. กำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยสังเคราะห์กิจกรรมทั้งหมดที่ได้จากข้อ ๒ แล้วสังเคราะห์เป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดพันธกิจ (ตามภาระหน้าที่ของสถานศึกษา และภารกิจที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์) กำหนดเป้าประสงค์ (ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา) พร้อมตัวชี้วัดความสำเร็จ และกลยุทธ์พร้อมตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดโครงการ กิจกรรมในแต่ละปีการศึกษา ตามกลยุทธ์ แต่ละข้อที่กำหนด พร้อมทั้งกำหนดแผนงบประมาณในแต่ละปีการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๔. กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอก (แหล่งเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญ และครูภูมิปัญญา) ที่ใช้สนับสนุนด้านวิชาการแก่สถานศึกษา รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอก แล้วจัดทำเป็นรายการ หรือจัดทำเป็นทำเนียบไว้ เพื่อสะดวกต่อการค้นหา และนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๕. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา บิดา มารดา และผู้ปกครอง และบทบาทหน้าที่ขององค์กรชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

๒.๔ จัดระบบบริหารจัดการสถานศึกษา

การจัดระบบบริหารจัดการสถานศึกษา โดยแบ่งงานรับผิดชอบเป็นฝ่าย หรือกลุ่มงานให้มีความเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้การดำเนินงานทุกอย่างตามบทบาทหน้าที่ บรรลุทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และบรรลุภารกิจอื่นของสถานศึกษาด้วย สถานศึกษาอาจจะจัดทำแผนผังกระบวนการทำงาน (Working procedure) ของแต่ละงาน ตามหลักการ PDCA เพื่อให้มีความสม่ำเสมอของกระบวนการทำงาน แม้จะมีบุคลากรย้ายเข้าหรือย้ายออกจากสถานศึกษา งานต่าง ๆ ของสถานศึกษา ก็สามารถดำเนินการได้ตามแผนผังกระบวนการทำงาน (Working procedure) ของแต่ละงานที่กำหนดไว้ ตัวอย่างหลักการบริหารจัดการที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวคิดในการบริหารจัดการ เช่น

๑. ใช้การบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น เกณฑ์คุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award-TQA) เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ฯลฯ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นสากล

๒. การบริหารและตัดสินใจโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน (Administration and decision-making base on school context) และเน้นกระบวนการบริหารจัดการเชิงระบบ

๓. การมีส่วนร่วม (Participation) ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๔. การกระจายอำนาจ (Decentralization)

๕. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

๖. ธรรมภิบาล (Good governance)

สถานศึกษาควรกำหนดค่านิยมการทำงานที่ชัดเจน และให้ทุกคนเข้าใจตรงกัน เพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เข้มแข็ง ซึ่งเป้าหมายการทำงาน คือ คุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น การบริหารจัดการสถานศึกษาควรดำเนินการเน้นเชิงระบบ ที่สามารถกำกับ ติดตาม ตรวจสอบได้คล่องตัว และควรเป็นระบบ

การบริหารจัดการที่มีมาตรฐานที่ยอมรับได้

๒.๕ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาอาจจะดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นแผนระยะยาว และโครงการที่กำหนดตามแผนพัฒนาฯ สำหรับปีที่จะทำแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลง เพิ่ม หรือลดโครงการที่กำหนดในแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และตอบสนองกลยุทธ์ และวิสัยทัศน์ที่กำหนด แล้วกำหนดโครงการที่จะดำเนินการประจำปีเพื่อให้คุณภาพของสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

๒. กำหนดเป้าหมายการดำเนินโครงการ ที่ตรงกับค่าเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๓. จัดสรรงบประมาณตามโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน

๔. จัดผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อเขียนรายละเอียดของโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี

๕. เขียนโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้รูปแบบการเขียนโครงการของสถานศึกษา

๖. จัดทำแผนผังคลี่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กับภาระงานปกติ และงานตามโครงการของสถานศึกษา ซึ่ง ๑ งาน/กิจกรรม/โครงการ อาจตอบสนองหลายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาที่จะดำเนินการต่อไปว่า มีงาน/กิจกรรม/โครงการที่เพียงพอในการที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ ถ้ามาตรฐานการศึกษา มาตรฐานใด ประเด็นการพิจารณาประเด็นใด มีงาน/กิจกรรม/โครงการน้อยไป (ดูจากรวมจำนวนงาน/กิจกรรม/โครงการ) สถานศึกษาควรคิดงาน/กิจกรรมเพิ่มสำหรับประเด็นการพิจารณานั้น ๆ เพื่อให้คุณภาพของสถานศึกษาเกิดขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนดในค่าเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

งาน/ กิจกรรม /โครงการ	มาตรฐาน และประเด็นการพิจารณา																				
	ผู้เรียน										การบริหารจัดการ						การเรียนการสอน				
	ผลสัมฤทธิ์					คุณลักษณะ															
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๑	๒	๓	๔	๕
เข้าแถวหน้า เสาธง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Home room	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ยกระดับ ผลสัมฤทธิ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
.....																					

๒.๖ การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรมีนโยบายให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงานแต่ละหน้าที่ ตรวจสอบคุณภาพการทำงานของตนเอง เทียบกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งจะมีความถี่ของการตรวจสอบมากน้อยแล้วแต่ลักษณะงาน เพื่อให้เจ้าของงาน ปรับปรุงงานให้มีคุณภาพสูงขึ้นให้มากที่สุด ก่อนจะทำการตรวจสอบอย่างเป็นทางการ การตรวจสอบอย่างเป็นทางการ สถานศึกษาอาจจะดำเนินการ ดังนี้

๑. กำหนดคณะผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๒. กำหนดช่วงเวลาการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากการปฏิบัติงานส่วนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับระยะเวลาการปฏิบัติงานต่าง ๆ ทุกงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษา อย่างน้อยควรตรวจสอบปลายภาคเรียนละ ๑ ครั้ง และควรแจ้งให้ผู้รับผิดชอบทราบก่อนทำการติดตามตรวจสอบ เพื่อให้มีความพร้อมรับการตรวจสอบ

๓. ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามช่วงเวลาที่กำหนด

๔. แจ้งผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้ผู้รับผิดชอบทราบ กรณีที่ผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ผู้ติดตามตรวจสอบแจ้งให้ผู้รับผิดชอบปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น โดยมีกำหนดเวลาการแก้ไขที่ชัดเจน และเมื่อถึงกำหนด ผู้ตรวจติดตามทำการตรวจติดตามซ้ำ ถ้าผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายแล้ว ผู้รับผิดชอบพัฒนาให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น ก่อนสิ้นปีการศึกษา แต่ถ้าผลการดำเนินงานยังไม่ดีขึ้น แจ้งให้ผู้รับผิดชอบหาวิธีการแก้ไขใหม่ และดำเนินการติดตามตรวจสอบซ้ำอีก เมื่อถึงเวลาที่กำหนด

๕. สรุปรายงานผลการติดตามตรวจสอบให้ฝ่ายบริหารพิจารณาให้ความช่วยเหลือสนับสนุน

๖. ผู้บริหารนำผลการติดตามตรวจสอบทุกงาน เข้าที่ประชุมฝ่ายบริหาร และหาทางแก้ไขให้งานทุกงานที่ยังบกพร่อง และมีผลการดำเนินงานที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด การแก้ไขอาจจะเป็นการจัดคน หรืออุปกรณ์ เครื่องมือเพิ่มเติม หรือปรับเปลี่ยน ให้แก่งานที่ยังไม่ค่อยสมบูรณ์ และติดตามผลต่อไป ทุกครั้งที่มีการประชุมฝ่ายบริหาร วาระการประชุม ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผ่านมา และควรจัดให้มีการประชุมฝ่ายบริหารสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง หรือ ๒ สัปดาห์/ครั้ง เพื่อไม่ให้ข้อบกพร่องค้างอยู่นานโดยไม่ได้รับการแก้ไข

๒.๗ การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

อาจจะดำเนินการ ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยบุคลากรภายในสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้ เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

๒. คณะกรรมการประเมินภายในเตรียมการประเมินภายใน โดยศึกษามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แล้วกำหนดวิธีการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดประเด็นการสังเกต พูดคุย และตรวจสอบร่องรอยหลักฐานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการประเมินภายใน กำหนดช่วงเวลาการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยทั่วไปใช้เวลาประเมิน ๑ - ๓ วัน และแจ้งเวลาที่จะประเมินให้ผู้รับผิดชอบงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาทราบ

๓. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นกัลยาณมิตร โดยใช้วิธีสังเกต พูดคุย และตรวจสอบร่องรอยหลักฐาน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษา โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการประเมินทุกมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และทุกประเด็นการพิจารณาของแต่ละมาตรฐานฯ ระหว่างการตรวจสอบ ประเมิน คณะกรรมการควรมีสมาชิก (Field note) บันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่พบตามประเด็นการพิจารณา ซึ่งผู้ประเมินทุกคนจะตรวจสอบ ประเมินทุกประเด็นการพิจารณาของแต่ละมาตรฐานเหมือนกัน

แล้วประชุมตัดสินผลการประเมินร่วมกัน โดยใช้หลักการตัดสินในภาพรวม (Holistic Assessment) ตัดสินโดยใช้ความเชี่ยวชาญ (Expert Judgement) ของคณะกรรมการ และใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence based Assessment) ระบุจุดเด่น จุดควรพัฒนา และความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้รับผิดชอบแต่ละงานด้วย ในกรณีที่มิมีข้อที่ควรแก้ไข

๔. รวบรวมข้อมูลผลการประเมินส่งให้ผู้รับผิดชอบของสถานศึกษา เพื่อเขียนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ต่อไป และสถานศึกษาขอเก็บรวบรวมบันทึกต่าง ๆ ของผู้ประเมินภายในไว้เป็นหลักฐานว่า สถานศึกษามีการประเมินภายในที่เชื่อถือได้

แนวทางการประเมินภายใน มีหลักการดำเนินการ ดังนี้

๑. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา และการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นไปตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert judgement) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสินเพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

๒. การประเมินคุณภาพภายใน เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบ และประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ และการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงาน หรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วน หรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน (Holistic Assessment)

๓. การกำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมาย และเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเอง เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา โดยยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนา และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

๔. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence-based Assessment) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายการประเมินเพื่อ การพัฒนา ลดภาระการจัดเก็บข้อมูล และเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน แต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษา

๕. คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรศึกษามาตรฐานการศึกษา และประเด็นการพิจารณาที่สถานศึกษากำหนด ให้เข้าใจถ่องแท้ ก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา หลังประเมินแล้ว ให้แจ้งผลการประเมิน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุป และเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self- Assessment Report - SAR)

๖. ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการโดย

๖.๑ ให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๖.๒ ให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย ๓ คน โดยต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอย่างน้อย ๑ คน ซึ่งอาจเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้

๖.๓ ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้ใช้วิธีการ
และเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม